

• اثر عدم توافق طرفین داوری در تعیین داور مرضی الطرفین

مرجع صدور : شعبه ۱۵ دادگاه تجدید نظر استان تهران

چکیده : درج عبارت "در صورت عدم توافق برای تعیین داور، طرفین می‌توانند به دادگاه مراجعه نمایند" در قرارداد داوری، ظهور در داوری مرضی الطرفین داشته بنابراین در صورت عدم توافق طرفین در تعیین داور، داوری منتفی و رسیدگی به دعوا در دادگاه به عمل می‌آید.

تاریخ رای نهایی: 1393/04/14

شماره رای نهایی: 9309970221500404

رای بدوی

در خصوص دعوی آقای ب.س. به وکالت از ج.پ. ر.پ. و ر.الف. به طرفیت آقای ح.ت. به خواسته ابطال رأی داوری هیئت سه نفره داوری و خسارات دادرسی را اقامه نمود. وکیل محترم خواهان توضیح دادند که ملک بنام خواهان ردیف اول است اما خواهان‌های دیگر هم محکوم شدند و چون کارخانه به صورت سه دانگ منتقل شد پس برند هم باید به نسبت پنجاه درصد منتقل شود و نسبت به مبلغ صد میلیون تومان طلب موکل هم حکم صادر نشد. خوانده اظهار داشت که وکیل خواهان‌ها نزد داور سه لایحه متناقض دادند و یک بار خواهان ردیف اول به تنهایی و در مبایعه‌نامه‌ای دیگر جملگی خواهان‌ها کارخانه را فروختند. دادگاه اظهارات طرفین را استماع نمود و به لوایح تقدیمی آنان توجه کرد. مترتب بر توافق طرفین و حل اختلافاتشان از طریق داوری هریک، یک داور تعیین و سر داور نیز پس از طی تشریفات از سوی دادگاه تعیین شد و هر دو طرف با حضور نزد داوران و طرح ادعا و دفاع التزام خود به داوری را در مدت داوری نیز اثبات نمودند لیکن آنچه که وکیل محترم خواهان‌ها اظهار می‌دارند در واقع درخواست مجدد از دادگاه جهت رسیدگی ماهیتی به دعواست حال آنکه وقتی طرفین توافق به داوری کرده‌اند دیگر دادگاه حق رسیدگی ماهیتی به دعوا را ندارد وکیل خواهان‌ها اعلام نمودند که رأی هیئت داوری با کدام یک از قوانین موجر حق تعارض دارد و چون تطبیق رأی مورد اعتراض با یکی از جهات ابطال رأی داوری که در ماده ۴۸۹ احصاء شده است به اثبات نرسیده است دادگاه به استناد مواد ۴۵۴ و ۴۹۰ و ۴۸۹ قانون آیین دادرسی مدنی حکم به ردّ دعوی خواهان صادر و اعلام می‌نماید حکم صادر شده ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل

تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر استان تهران است.
رییس شعبه ۲۷ دادگاه عمومی حقوقی تهران - کلانتریان

رای دادگاه تجدیدنظر

تجدیدنظرخواهی آقایان ج. و ر.پ. و خانم ر.الف. به طرفیت آقای ح.ت. نسبت به دادنامه شماره ۶۴۱-۹۰/۷/۷ شعبه ۲۷ دادگاه عمومی تهران که به موجب آن دعوی تجدیدنظر خواهان‌ها به خواسته ابطال رأی داوری هیئت سه نفره مورخ ۸۹/۱۲/۱ موضوع قرارداد ۸۸/۱۰/۱۰ مربوط به معامله پنجاه درصد سهام شرکت و کارخانه الف. با نام محصول (د.) مورد اجابت قرار نگرفته مآلاً وارد و رأی مستحق نقض است. در بند ۹ قرارداد تصریح شده در صورت تخلف هر یک از طرفین از تعهدات و شروط مندرج در قرارداد و حدوث اختلاف موضوع ابتدا از طریق داوری و حکمیت مرضی‌الطرفین حل و فصل خواهد شد رأی داور در این خصوص برای طرفین و قائم‌مقام قانونی ایشان لازم‌الاجرا خواهد بود. در صورت عدم توافق برای تعیین داور هر یک از دو شریک برای تعیین داور از دادگاه صلاحیت‌دار برابر مقررات قانون آیین دادرسی مدنی می‌تواند اقدام کند بدیهی است داوری مذکور تابع مقررات قانون آیین دادرسی مدنی می‌باشد در غیر این صورت نظر مراجع ذیصلاح قانونی حاکم خواهد بود. آنچه بدیهی است داوری مرضی‌الطرفین مورد توافق اصحاب دعوی بوده و در این حالت مراجعه به دادگاه جهت تعیین داور وجهی ندارد لذا اضافه شدن عبارت در صورت عدم توافق برای تعیین داور طرفین می‌تواند به دادگاه مراجعه نمایند در مغایرت آشکار با قواعد آمره داوری است زیرا در داوری مرضی‌الطرفین در صورت عدم توافق موضوع داوری زوال می‌پذیرد بنابراین هم مراجعه به دادگاه جهت تعیین داور و هم اقدام دادگاه در اجابت این درخواست در مغایرت آشکار با ماده ۴۶۳ قانون آیین دادرسی مدنی بوده نکته مهم‌تر اینکه در عبارت انتهایی بند ۹ قرارداد تصریح شده در صورت عدم توافق از طریق مراجع ذیصلاح قانونی اقدام صورت پذیرد. این بدان معنی است که هیچ‌یک از طرفین ملزم به پذیرش رأی داور نبوده‌اند به همین منظور مراجعه به مراجع قانونی در شرط داوری آورده شده است بنابراین با استناد به ماده ۳۵۸ قانون آیین دادرسی مدنی رأی دادگاه نخستین را که مغایر با قانون صادر شده نقض و آنگاه با استدلالی که گذشت حکم به ابطال رأی داوری صادر و اعلام می‌نماید. این رأی قطعی است.

رییس شعبه ۱۵ دادگاه تجدیدنظر استان تهران - مستشار دادگاه

عشقعلی - اسماعیلی

منبع: پژوهشگاه قوه قضائیه